

KURJER WARSZAWSKI.

Wychodzi i rozsyła się dwa razy dziennie na Warszawę i na prowincję. W niedziele i święta uroczyste wychodzi tylko rano, w poniedziałki i dni poświęcone tylko wieczorem.

ROK SZESZCZDZIESIĄTY CZWARTY.

Ogłoszenia i prenumeratę przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 9-ej rano do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta, od godz. 10-tej rano do 1-ej w południe.

Wschód księżyca o godzinie 12 minut 3 w.
Zachód 7 45 w.
Wysokość wody na rzecze Wiśle pod Warszawą stóp 2 cali 9.

Wschód słońca o godzinie 7 minut 7
Zachód 4 20.
Długość dnia godzin 9 minut 23.
Ubyło 7 21.

Wtorek: Marcina Bisk.
Środa: Dydaka Wyzn.
Czwartek: Serapjona Męcz.
Piątek: Leopolda Wyzn.

Gen ogłozzo:
Reklamy: za jeden wiersz pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz 20 kop.
Nekrologja: za jeden wiersz 15 kop.

Zwyczajne i małe ogłoszenia w numerach porannych, z wyjątkiem niedzielnych i świątecznych, zamieszczane nie będą.

Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Ogłoszeń Rajchmana i Frenclera, ulica Senatorska nr 18.

Cena Kurjera:
W Warszawie: podana test nagłówku numeru wieczornego.
Na prowincji i w Cesarstwie: opłata za przesyłkę kosztu ekspedycji: rocznie rs. 3, półrocznie rs. 1 kop. 50, kwartalnie kop. 75, miesięcznie kop. 25.
Oddzielna przedpłata na jedno wydanie Kurjera przyjmowaną być nie może.
Numer pojedynczy wieczorny kop. 5, poranny w dniu powszednim k. 3 w niedziele i święta k. 5.
Dziś: Wilibrarda Bisk.
Środa: Godfryda B. i Czterech Kor.
Niedziela: Teodora M.
Poniedziałek: Andrzeja Wyzn.

Numer niniejszy wyszedł z -prnku o godzinie 6-ej rano.

KALENDARZ.

Widowiska: Teatr wielki: Koncert symfoniczny — Teatr rozmaitości: „Dożywocie” (występ p. Rychtera) i „Kwiat z Tlemencu”; — Teatr mały (przy ulicy Daniłowiczowskiej): „Maż debiutantki”. Godzina 7 i pół wieczorem.)

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

— Kijowski urząd poborowy zwrócił się, według słów Zarzi, do ministerjum spraw wewnętrznych z zapytaniem co do spełniania służby wojskowej przez b. studentów uniwersytetu kijowskiego.
— Ilość statków flotyli celnej postanowiono w roku przyszłym znacznie powiększyć, a to celem wzmocnienia kontroli nad przybywającymi do portów rosyjskich okrętami zagranicznymi.
— W ministerjum komunikacji podjęto kwestję zastosowania przy budowie nowych kolei żelaznych niektórych technicznych ulepszeń, zapobiegających niszczeniu nasypów; zwrócono też uwagę na zabezpieczenie planu kolejowego od zasp śniegowych zwłaszcza na linjach mających się budować w stepach.
— Projektowane nominacje kandydatów na posady przy kolei dąbrowskiej z małymi zmianami przez prezesa tej drogi zatwierdzone zostały. Ostateczne zaakceptowanie etatu osobistego całego personelu kolejowego nastąpi na walnem zgromadzeniu akcjonariuszów, które jak wiadomo odbyć się ma w przyszły wtorek. Prawidłowy ruch na całej linii, jak to już przedtem donosiliśmy rozpocznie się z Nowym rokiem.
— W tych dniach komitet zarządzający zakładem kąpielowym w Ciechocinku, zawiadomił tutejsze koleje żelazne, iż bezpłatne kąpiele, w tymże zakładzie,

dla służących przy drogach żelaznych, a potrzebujących koniecznej kuracji, mogą być wyjednywane tylko na mocy odniesienia się dyrekcji kolei, nie zaś przy bezpośrednim odnoszeniu się proszących wprost do zakładu.

— Przypominamy, iż w przyszły czwartek wprowadzony będzie na linii kolei terespolskiej zimowy rozkład pociągów.

— Niedoszło do skutku ubiegłego wtorku posiedzenie członków kasy pożyczkowej urzędników kolei terespolskiej odbędzie się w dniu dzisiejszym, o godzinie 11-ej rano.

— Wniesiony przez urzędników kolei nadwiślańskiej projekt zniesienia kasy emerytalnej został za radą wyższej władzy kolejowej zarzucony.

— Warsz. dziennik donosi, iż etat uzupełniający urzędów sądowo-pokoju w Warszawie wprowadzony zostanie dopiero od nowego roku; przygotowany już został projekt podziału miasta na nowe okręgi sądów pokoju, których liczba z 16 tu podniesioną będzie do 20-tu.

— W Kron. lek. czytamy co następuje: „Z przyjemnością zanotować nam wypada, iż kierunek wykształcenia w hygienie młodzieży uniwersyteckiej przyjął od pewnego czasu cechy praktyczne. Studenci pracują nad rozbiorem powietrza, wody etc. a nawet wykłady teoretyczne odbywają się w pracowni. Ta ostatnia składa się z dwóch pokoi; większy służy dla zajęć praktycznych dla studentami, mniejszy jako audytorjum i gabinet dla profesora. Zasób narzędzi jest spory, lubo jeszcze niejedno do życzenia pozostawia, co zresztą jest bardzo naturalnem w instytucji młodej.”

— Szpital Dzieciątka Jezus otrzyma w krótkim czasie dwa pięce do palenia opatrunków itp. systemu budowniczego Świecianowskiego.

— Według ostatnich obliczeń w Warszawie funkcjonuje obecnie 61 fabryk i zakładów rękoźmielniczych nie należących do zgromadzeń cechowych. Rozdzielają się one według produkcji na cztery gru-

py, i tak: fabryk i zakładów przerabiających roślinne produkta jest 16, fabryk i zakładów przerabiających produkta zwierzęce 9, fabryk i zakładów przerabiających produkta kopalniane 22, wreszcie różnych fabryk 14. Wszystkie te zakłady fabryczne zatrudniają 16,348 rzemieślników i robotników, a suma ogólna produkcji wszystkich powyżej wymienionych fabryk wynosi 31,633,646 rs.

— Za Żelazną Bramą, w środku placu, wzniesiono obszerną halę z żelaza.

— Z pewnego źródła dowiadujemy się, iż podanie wielu dorożkarzy o zmniejszenie taksy, a raczej przywrócenie według dawnej normy, zyskało odmowną odpowiedź.

— Pomiędzy zapomogami rządowymi, mającemi być wydanymi ze skarbu w r. p. dla rozmaitych towarzystw i instytucyj naukowych, mieści się suma 1,650 rs. dla Towarzystwa zachęty sztuk pięknych w Królestwie Polskiem.

— Sprawy karne w zjeździe sędziów pokoju m. Warszawy roztrząsane będą w dniach 19-tym, 24-tym i 27-ym b. m., oraz w dniach 4-tym i 12-ym grudnia.

— W dniu dzisiejszym i jutrzejszym odbywać się będzie ciągnięcie czwartej klasy 143-ej loterii klasycznej Królestwa Polskiego.

— W dniu jutrzejszym o godzinie 5-ej po południu, w gmachu Towarzystwa dobroczynności odbędzie się walne posiedzenie członków tejże instytucji.

— W dniu wczorajszym odbyło się posiedzenie sekcji V-tej Towarzystwa popierania przemysłu i handlu.

— Sprawozdanie z wystawionej w dniu wczorajszym krotoczwili Meilhaca i Halevy'ego „Maż debiutantki”, zmuszeni jesteśmy z powodu braku miejsca odłożyć do numeru wieczornego.

— Paulina Lucca obecna była w dniu wczorajszym na przedstawieniu gounodowskiego „Fausta”,

32)

GRZEŚ.

HISTORIA MAŁŻEŃSKA

opowiedział

WOŁODY SKIBA.

(Dalszy ciąg)

XXIV.

Układ z panem Markiem Palasińskim został bardzo prędko zawarty.
Były kredencierz księdza Metternicha okazał się człowiekiem bardzo bezinteresownym i honorowym. Decydował się wyjechać natychmiast, jeżeli tylko nasz bohater zażąda, a zarazem był gotów, gdyby tego była potrzeba, odłożyć swoją podróż i czekać tak długo, jak Grześ sobie będzie życzył.
— Więc panu się nie spieszy wcale? — spytał go małżonek „pięknej księżniczki.”
— O nein! o nein!... hab' keine Eile — odpowiedział z gestem przeczącym.
— I nie też pana tutaj w Oświęcimie nie zatrzymuje? — zagadnął jeszcze przez delikatność nasz bohater.
Pan Marek odrzekł z takim samym gestem, puszczając mały kłębek dymu z fajeczki:
— Gar nichts, mein Herr, gar nichts!...
Odpowiadał po niemiecku bez ceremonji. Było to niejako jego egzaminem z niemieczyny, a że wiedział, iż nasz bohater tego języka nie zna, więc gestami swoje słowa tłumaczył.
— W takim razie pojedziemy jutro — zakonkludował Grześ — a co się tyczy kosztów podróży...
Palasiński mu przerwał, jakby w obawie, żeby w

wspaniałomyślności swojej nie posunął się zadaleko i propozycja, że je bierze na siebie, godności jego nie obrazil.

— O! ce do kosztów... — zawołał szybko, tym razem już po polsku — kosztu wszystkie na moją osobę ja poniosę... za bilet, za życie w drodze, za mieszkanie, ile wypadnie...
— Ha! skoro pan tak żąda — odpowiedział Grześ — to ja naturalnie nie przeciw temu mieć nie mogę...
— So, so... tak... inaczej nie może być — powtórzył pan Marek — es kann nicht anders sein — ja panie jestem szlachcic i nie od nikogo nie przyjmuję...
Puścił mały kłębek dymu z fajeczki i mówił dalej:
— Aber... augenblicklich hab' kein Geld...
Z temi słowy włożył rękę do kieszeni i wyciągnął ją razem z kieszenią.
Okazało się, iż kieszeń owa była pusta w najliteralniejszym tego słowa znaczeniu.
Przy pomocy tej ilustracji nasz bohater zrozumiał, że pan Marek zobowiązuje się płacić za siebie, ale w tej chwili nie ma pieniędzy.
— Więc dobrze — rzekł — ja będę płacił za pana...
— Sehr gut — zgodził się Palasiński — pan będzie płacił, a ja panu to zwrócę später... — Pan wie co znaczy später?

Grześ wzruszył ramionami. Germaniam tak mało jeszcze w owych czasach zapuścił korzeni w Żółtej, że nawet znaczenie tego przysłówka tam nie doszło.
— Später — wyjaśnił pan Marek, przerywając sobie co chwila pociąganiem dymu z fajeczki, — später to znaczy: jak od księcia Metternicha dostanę chleb laskawy za długoletnią służbę kredencerską.
Bohater nasz rozumiał, iż przysłówek später ma w języku niemieckim jeszcze inne znaczenie. W tym wypadku na przykład znaczy, że kosztu podróży pana Marka mają być zabypotokowane nie na jego

chudobie lub honorze, ale na łasce pańskiej księcia Metternicha.

Nie zaproponował jednakże przeciw takiemu tłumaczeniu niemieckiego wyrazu. Był z góry zdecydowany wziąć kanclerskiego kredencera na swój koszt. Spytał go tylko czy długo zostawał w służbie książęcej.

— Elf Jahre — odpowiedział Palasiński.
Grześ zrozumiał, bo pan Marek do słów niemieckich dodał palcowy komentarz, pokazując raz pięć palców i drugi raz pięć, a w końcu osobno jeden.

— Jedenaście lat... to rzeczywiście długo — zauważył nasz bohater — a dlaczegoż pan zaraz odchodząc ze służby nie zażądał laskawego chleba?

Pan Marek się oburzył.
— Wstydzilbym się — odpowiedział — byłem jeszcze junger Mann... mogłem pracować... ale teraz...
Racja była słuszną i o honorowości byłego kredencera dobrze świadczyła.

Nie było o co dłużej się umawiać, Palasiński chciał odejść, przyrzekając nazajutrz stawić się punktualnie na oznaczoną godzinę, ale pani Kulkowska zatrzymała go na herbatę, pod warunkiem, żeby po niemiecku nie gadał, bo cukru do niej nie dostanie.
Pan Marek przyjął propozycję, ale mimo przyrzeczenia raz po raz wpadał w niemieczyny. Zawsze jednak ucałowaniem pulchnych rączek umiał tak ułagodzić korpulentną obywatelkę i matkę dzieciom, że nie tylko cukru dostał, ale chleba i masła i mięsnych przystawek tyle, że nasz młody bohater patrzył z podziwem, jakim sposobem całe te porcje z taką szybkością zniknąć mogą z przed niepozorną postacią naszego człowieczyny, który, jak się zdawało, powinien był się najjesć jednym wróbelkiem lać co najwyżej gotąbkim.

— Już to co do apetytu pana Marka Palasińskiego

oklaskując gorąco p. Russel, pp. Myszęgę i Seidemaną.

= Balotowanie.

W dniu wczorajszym komitet Towarzystwa muzycznego odbył balotowanie nowych kandydatów na członków, których liczba dosięgała 60.

W obecnej chwili, włącznie z kandydatami zapisanymi po zamknięciu ostatecznej listy, ogólna cyfra członków dochodzi do 700.

= Tua.

W tych dniach przybył do Warszawy impresario znanej zagranicą wiolonistki, Teressiny Tua, celem załatwienia niezbędnych około urządzenia koncertu formalności.

Termin jej występu jest jeszcze niewiadomy.

= Nowa fabryka.

Dowiadujemy się, że niebawem powstać ma na Pradze wielka parowa fabryka pudełek papierowych. Założycielem fabryki jest tym razem francuz.

= Listopadowa aura.

Pomimo zachmurzonego nieba, dzień wczorajszy jak na późną porę, odznaczał się niezwykle ciepłem.

Rtęć termometru dosięgała 9 stopni R.

= Podpera rodziny.

Są ciche bohaterki, o których istnieniu, a co ważniejsza działalności, nikt nie wie.

Dopiero po śmierci ten i ów powiada: „zacna osoba, pełna poświęcenia” i t. d.

Do takich należała panna R. P., zmarła przed kilkoma dniami nauczycielka.

Umarła stosunkowo młodo, liczyła bowiem 35 lat wieku, a powodem jej śmierci była praca nad siły wątłej kobiety.

Wysoko ukształcona, była ona po śmierci ojca podporą całej rodziny: matki, dwóch sióstr i brata.

Jedynie zarobek z lekcyj panny P. starczył na skromne ale przyzwoite utrzymanie zubożałej rodziny.

Szlachetna córka i siostra dlatego tylko nie wyszła za mąż aby się poświęcić swoim najdroższym.

Kilkanaście lat ciężkiej pracy nadwątliło słaby organizm.

Umierała jednak spokojnie, gdyż brat kończy gimnazjum, a jedna z sióstr wstąpiła już w jej ślady i jest nauczycielką.

Nadto dzięki wysokiej oszczędności panny P., utworzył się kapitał 1,500 rs., który zapewnia pozostałej rodzinie pewną podstawę bytu.

Cześć szlachetnej istocie, najzupełniej zasługującej na miano „cichej bohaterki”.

= Ostrożnie z białogłowami!

W jednym z tutejszych zakładów gimnastyki i fichtunku, ucza się władania bronią sieczną dwie siostry, panny * * *

Według opinii nauczyciela panie te doszły już do

wprawy, jakiejby się niepowstydzili niejedyn z mężczyzn.

Ostrożnie z niemi!

= Trzy żony.

Przed kilkoma tygodniami znikł z Warszawy z bojaźni przed odpowiedzialnością prawną za popełnione trójżeństwo niejaki Paweł Oleczyński.

Oleczyński, poddany austriacki, przybył do Warszawy przed dziesięciu laty, jako zdun i tutaj niebawem ożenił się ze służącą Marjanną Knowiakówną.

Po dwóch latach pożycia Oleczyński znikł nagle; opuszczona z dzieckiem żona nie miała o mężu przez trzy lata żadnej wiadomości.

Jak tajemniczo zniknął tak znowu w tajemniczy sposób powrócił i zabrawszy żonę z dzieckiem do Lublina zajmował się po dawnemu rzemiosłem zduna.

Tymczasem, jak się teraz okazuje, Oleczyński w ciągu owych trzech lat przebywał w różnych miejscowościach Cesarstwa i w Smoleńsku, złożywszy fałszywe dowody legitymacyjne, zawarł związek małżeński z jakąś wdową.

Oporządziwszy nową małżonkę z pieniędzy uciekł od niej, aby się połączyć z żoną pozostałą w Warszawie.

Opuszczona w Smoleńsku małżonka wyszukała Oleczyńskiego w Lublinie.

Przerażony Oleczyński przyjeżdża z nią do Warszawy i tutaj ludzi drugą żonę nadzieją spadku, po który msi jechać do Galicji.

Rzeczywiście zaś usunął podejrzliwość małżonki i uciekł za granicę.

Dopiero po jego ucieczce spotkały się dwie żony i tajemnicza dwuzęstwa wyszła na jaw.

Ale nie koniec na tem.

Otrzymało z obwođu zdanowskiego w Galicji wiadomość, że Oleczyński pozostawił tam trzecią żonę zaślubioną przed 5 tu laty.

= Skutki drzemki.

W dniu wczorajszym w jednej z restauracyj przy ulicy Marszałkowskiej p. T., po spożyciu obiadu zasnął się gazetą i zdrzemnął.

Po chwilowym śnie gość obudził się i... nie znalazł leżącego przedtem na stole kapelusza i parasola.

Widocznie rzeźmieszek skorzystał z krótkiej „nieobecności prawnej” właściciela tych przedmiotów.

= Ciekawa kradzież.

W składzie maszyn na Mazowieckiej jakiś młody człowiek w porze wieczornej zeskałmotał (?) maszynę nożną.

Przezorna panna sklepowa wybiegła za złodziejem, który nie mogąc podolać ciężarowi, maszynę na ulicę rzucił, a sam bezkarnie uciekł.

= Kradzieże.

W dniu wczorajszym w tramwaju na Nowym-Swicie panna O. skradziono złoty zegarek z takąż dewisą wartości 120 rs.

Na Żelaznej pod prem 26-ym z mieszkania W. w biały dzień zabrano różne przedmioty na sumę kilkadziesiąt rubli.

Podobne kradzieże wśród dnia spełniono na Grzybowskiej pod prem 57-ym i na Furmańskiej pod nrem 16-ym.

Na Krakowskim-Przedmieściu ujęto złodzieja, który skradł wóz włościański z parą koni.

= Oblakany.

W dniu wczorajszym na ławce w alei głównej ogrodu Saskiego siedział jakiś porządnie ubrany jegomość, a wykrzykując „hopla!” uderzał kijem przechodzące osoby.

Kto się spostrzegł obchodził tego nieszczęśliwego z daleka, wszakże jakaś pani nie uszła razu, który wymierzył na nią biedny obłakany.

Jak się dowiedzieliśmy, jest to były koniuszy, którego obłęd polega w przywidzeniu, iż ciągle tręsuje konie.

Wartoby nad tym nieszczęśliwym rozciągnąć pilniejszą opiekę.

= Podrzucone.

W dniu wczorajszym w bramie domu nr 7-y przy ulicy Chmielnej znaleziono podrzucone niemowlę płci męskiej, około 2-eh miesięcy życia mające.

Podrzutka odesłano do szpitala Dzieciątka Jezus.

= Wypadki.

Na Marszałkowskiej Józef P. zeskałując z wagonu tramwajowego upadł i złamał prawą rękę w łokciu.

Na Nowolipiu Antonina C. nalechana przez wóz roboczy uległa bolesnemu zranieniu głowy.

Życie warszawskie.

Co się stało! co się stało!

Dzieją się rzeczy, po prostu niebывale, a że z ich nastaniem świat się nie skończył to przypisać jedynie należy obłiwowej lasce Opatrzności.

Kiedy po wesołej piąmicy „Gęsiach i gaskach” i jeneralnym kadrylu Fikałskiego uruczono nas nagle... „Śnem nocny letniej” zdawało się naprawdę wielu ludziom, iż należy krzyknąć: gwałtn!

Krzyknij to więc zjad i zowad, zwymyślano prasie za „terroryzowanie” publiczności i... każdy poszedł na własne oczy „sen” ów zobaczyć.

Czy się tam komu Szekspir czy Puk bardziej spodobało o to spierać się nie będziemy; dość, że zapewne niejednemu „poszła — jak powiada Słowacki — za wzrokiem dusza”, dość, że stało się modnem „obchodzenie na Szekspira” i... dobrze się stało.

Dziwom atoli nie koniec.

Zaledwie ochłoneliśmy z pierwszego zamachu na spokój wrodzonej nam sympatji dla plodów swojego humoru, alisci p. Rubiczek zachęcony przykładem p. Tarkiewicza wpada na nowy pomysł. Co tu długo mówić... Wymyślono, panie tego, nigdy jeszcze u nas niebывale „koncerta symfonicznego” i jak zaczęto wokół niedowierzając kiwać głowami, takżeśmy sobie wszyscy bilety na dzisiejszy koncert pozamawiali.

Ale żeby nam sto razy powtarzano, że usłyszymy dobrą muzykę, piękną muzykę, wartą poznania muzykę, żebyśmy się sami najdokładniej, iż tak jest przekonani, wciąż jeszcze ze wszystkich stron oglądali będziemy „potwora” wyszukując pilnie achillesowej pięty.

Gdzieżby znowu! Pięty tej nie znalazł ani Farvė ani Lipsk, ani Berlin, ani Londyn gdzie koncert sym-

— A to musimy wysiąść na stacji i coś przekasid — odrzekł nasz bohater.

— *Ja wohl* — zgodził się były kredencierz — ale pan porachuje co pan zapłaci... ja wszystko zwrócę... *alles, alles!*

Pociąg stanął. Wysiedli.

Na stacji jednak okazało się, że pan Marek tak samo się ze służbą nie mógł dogadać, jak z panią Kulkowską, Grzesiem i chrześcijańską ludnością Oświęcimia.

Mówił do posługaczy bufetowych po polsku, wtrącając tylko frazesy niemieckie, z których trudno im było czegoś się dorozumieć.

— Dawajcie jeść, szwabry — wołał — *schnell, Augenblicklich*... no, ruszaj się, gamoniulu!... Pieczeni wolewe... bigosu... *keine Kartoffel, sag' ich... nur schnell!*

Garson stał z wybaluszonemi oczyma, słuchając tej dyspozycji, co jeszcze bardziej pana Marka złościło.

Znalazł się wreszcie jakiś morawiak, z którym nasi podróżni dogadali się prędzej i pan Marek zapatrzył się w jadło na dalszą drogę, kosztem kilku guidenów, zapłaconych przez Grzesia.

Gdy wrócili do wagonu, Grześ, zaniepokojony trochę zagadnął swego towarzysza:

— A co, panie Palasiński, jakoś niebardzo gładko szło z tą niemieczną... ciekawym jak to będzie w Wiedniu.

— *Fürchten Sie nichts* — odpowiedział rezolutnie pan Marek — to tylko tak z początku... *aller Anfang ist schwer*... tak się przyzwyczailim mówić po polsku, że mi ciągle polskie słowa wleżą na język... cóż pan chcesz?... *nalóg... verfluchte Gewohnheit!*

Wyjaśnienie to niebardzo uspokoiło naszego bohatera, ale trzeba było godzić się z losem...

(Dalszy ciąg nastąpi).

nie upośledziła wcale natura. Co miał przed sobą to palaszował zawzięcie, posiadał jednak tę miłą dla gospodyń zaletę, że wszystko chwalił i to w dwóch językach:

— Jakże to doskonale, jakie to *vortrefflich!*... to tylko pani jedna umie przyrządzać takie rzeczy... *mein Ehrenwort!*...

Grześ, który chociaż płatnym był stołownikiem, krzywdy wielkiej szpizarni swojej gospodyni nie czynił, niedługo się zastanawiał nad apetytem byłego książęcego kredencierza, zadawał mu za to od czasu do czasu pytania, chcąc się jak najwięcej dowiedzieć szczegółów o jego służbie.

Na nieszczęście pan Marek był co do tych szczegółów dosyć skąpy i dyskretny, tak że nielawo je było z niego wydobyć.

— Więc widywałeś pan często księcia kanclerza, służąc u niego? — zagadnął go między innymi nasz bohater.

— *Alltäglich!*... — odpowiedział pan Marek lakonicznie.

Grześ spojrzął na panią Kulkowską, a pani Kulkowska na niego. Oboje nie zrozumieli i wzruszyli ramionami.

— Skaranie boskie — powtórzyła korpulentna obywatelka — miałam jeszcze podać kuraka, ale kiedy pan ciągle gadasz po szwabsku, to nic nie zapamiętam, nie podam!...

Palasińskiemu na wspomnienie o kuraku ślinka przyszła do ust.

— Niech pani daruje... *nalóg... verfluchte Gewohnheit!* — odpowiedział, całując panią Kulkowską w rękę — chciałem powiedzieć, że widywałem *Seine Durchlaucht* prawie codziennie... *durch's Fenster...* *nächtlich* jeśli książę nie wyjechał, co się bardzo często zdarzało.

Gdyby był nasz bohater rozumiał choć cokolwiek po niemiecku, uwaga o oknie, przez które Palasiński

ski jedynie patrzył na swego dostojnego służbodawcę, możeby go skłonił do dalszych zapytań, dzięki jednak nieświadomości swojej, poprzestał na tem że miał do czynienia z człowiekiem, który codziennie widywał potężnego księcia. Na tej okoliczności pocziwy Grześ budował daleko sięgające plany i projekta, szczerz śliwy, że los, w postaci korpulentnej pani Kulkowskiej, tak cenną znajomość mu nasunął.

Tymczasem Palasiński palaszował dalej zimne i ciepłe, mięsne i postne przekąski, które z szczerego serca zastawiała pani Kulkowska i nie cofnął się z placu boju, dopóki nieprzyjaciół do pokonania na talerzach i półmiskach nie zabrakło.

Nazajutrz rano dwaj nasi podróżni, odprowadzeni przez panią Kulkowską i żegnani jakby się wybierali za morze, wsiedli do wagonu na stacji oświęcimskiej, a żeby tegoż dnia wieczorem stanąć w nadnajszej stolicy.

Obaj byli dobrej myśli, szczególnie pan Marek Palasiński, bohater nasz bowiem nie mógł się opędzić pewnemu wzruszeniu, jakkolwiek starał się nie pokazywać tego po sobie.

W całej podróży zaszło tylko małe intermezzo w Ołomuńcu.

Przez drogę pan Marek tak się skwapliwie urządzał z zapasami, które pani Kulkowska przygotowała dla obu wojażerów do posilania się w drodze, że chociaż Grześ ich wcale nie tykał, już na dojeździe do Ołomuńca ani śladu ich nie było.

Gdy się dał słyszeć świst lokomotywy, zapowiadającej dłuższe zatrzymanie się na stacji, były kredencierz księcia Metternicha spojrzął żalośliwie na torbę i rzekł z westchnieniem:

— *Bin schrecklich hungrig!*...

— Co to znaczy po polsku? — zapytał Grześ.

— Przepraszam... *hab' vergessen*, że pan nie umiesz po niemiecku — odpowiedział Palasiński — *okopnie* mi się chce jeść!...

nieczny należy do stałych i najszlachetniejszych rozrywki artystycznego sezonu. Czyżbyśmy o Beethovenie i Mozarcie, Händlu i Bachu tylko rozprawiać użali? Wsłuchać się, dać się porwać, odrzucić na bok uprzedzenia wszelkie, pokochać sztukę i przeżyć bodaj chwilę w jej świetle — to rozkosz, a jedna rozkosz w życiu więcej, to rzecz nie do pogardzenia!

Do widzenia dziś na koncercie, prawda?

*

Jak wielką rolę w życiu warszawskiem grają o każdej porze roku Łazienki—wiadomo.

Obecnie, w okresie mglistych ranków i chłodnych wieczorów park zaindusja się li tylko w popołudniowych godzinach.

Dziwnie ponętna, uroczysta jakaś cisza. Chodzą dokoła jakieś szelesty zwiedłych, opadłych liści, szmery suchych, wiatrem lekko kołysanych gałęzi, gdzieś błysnie czarna tafla kanału, błady promień słońca przesłiznie się po białych posągach, jaskrawej, żółto-purpurowej grupie drzew i biegnie zgasnąć wśród ponurej jodeł zieleni. Powietrze ostre ale czyste orzeźwia i pieści płuca wzytawami miejskimi zatrute.

A alejami pomykają z głuchym kół turkotem powóz za powozem—parskną konie, poważny woźnica poruszy długą szyję w futrzany kołnierzyk ujęty, bat giętki zakreśli gzygzak w powietrzu, błysnie na czarnym kapeluszu rozetka liberyjna, na koniach uprząż szeregownie, migie szyba portjery, z pod kół bryznie piasek wilgotny... karetą już znika na zakręcie alei, raz jeszcze czarna plama gdzieś dalej błysnęła... znika.

Czy mi się zdało, że przez szybę dostrzegłem delikatny profil jednej z młodych i najpowabniejszych przedstawicielek naszego high life'u? Tak, to ona. Codzienny spacer półgodzinny po parku, przed obiadem—to jej słabość.

— Oh!... tout simplement pour attraper un brin d'appetit—jak mnie zapewniała.

Co widzę?

I walet karowy tu?

Co za kabriolet, co za gniazdosz cały mieniący się od błyskotek uprzedził jaki groom!...

Jedno z drugim—2 rs. na godzinę z kantoru wynajmu powozów i... blagi.

W głębi alei ukazuje się odkryte landau. Dwie damy—kapelusze na podziw skromne, ubranie czarne; u jednej biały puszek wkoło szyi, u drugiej gwiazdka brylantowa powyżej gorsu. Gwiazdka gwiazdka brylantowa! Lolo! naturalnie Lolo! Patrzenie, a mówiono, że wyjechała do Nizy czy gdzieś tam jeszcze dalej!

Szybkim pędem biegnie nawprost „tych pań” karetą. Stop! zatrzymały się oba powozy. Z karety wydostaje się móżdżek finansista X., zbliża się do nadobnych właścicielek jego własnego powozu i z młodzieńczą fantazją uchyla kapelusza.

— po co on tę Lole kokietuje?

A byłbym się zdziwił, gdybym dziś żadnej nie zastał w Łazienkach dorozki!

Konie iby opuściły, przeznacny sałaciarz drzemie na koźle i marzy o dysce napiwku, którą mu ofiaruje wspaniałomyślnie ten pan, którego tu przywiózł na sentymentalne rendez-vous.

„Ten pan“ tymczasem gdzieś aż hen! pod oranżeryą flirtuje sobie w najlepsze a dryndziarz kiwa się na koźle u mostu Sobieskiego a nad rim na wielkich czarnych gałęziach kasztanów szeleszeją ostatnie, duże, złote, zeschnięte liście...

I mknij powóz za powozem, gdzieś tam przesunie się zwolna pieszy przechodzień, dziatwy gromadka zerwie się gdzieś wśród klombów drzew... cisza, spokój, pełno barw błędnych i zamierzających echa dokoła w łazienkowskim, pięknym parku.

Feljeton jest kalejdoskopem... jak nie powiedział Szekspir.

Czyście się państwo zastanowili nad tem, jaką wiazankę znakomitości europejskich ugaszczą dziś w swoich murach Warszawa lub za chwilę posiadzie?

Mierzwiński, Lucca, p. Tancredo Canonico a niebawem ma przybyć Rossi... tylko nie Ernest lecz Marcel, młody skrzypek.

Mierzwiński zaśpiewa nam jakoby, Lucca bodaj wcale nie zaśpiewa.

Sz. delegat rządu włoskiego, senator, profesor uniwersytetu, członek sądu kasacyjnego itd. w wędrówce swej po świecie, zwiedził już mnóstwo więzień i instytucyj poprawczych i radby się przyjrzeć bliżej naszym stosunkom, specjalnie zaś Studziencowi.

Ach! p. Tankredzie Canonico, daliśmy świeżo Europie polską Judic i polską Patti, doprawdy wszystkiego wam na raz dostarczyć nie możemy!

Stenio.

— Kancelarja Okregu naukowego warszawskiego podaje do wiadomości powszechnej, iż w roku bieżącym szkolnym 1884/85 wakuja następujące stypendja z zapisów prywatnych.

— Stanisława Karnkowskiego, arcybiskupa gnieźnieńskiego, stypendjum w ilości rs. 90, dla kandydatów: 1) z rodu Karnkowskich; 2) szlachty herbu Junosza; 3) synów ubogiej szlachty—na przedłożenie senjora zapisu—p. Jana Karnkowskiego, zamieszkałego we wsi Karnkowo, stacja Lipno, gub. Plocka.

— Baltazara Czyżewskiego, kanonika poznańskiego, stypendjum w ilości rs. 95, dla najbliższych krewnych zapisodawcy, Czyżewskich, w braku tych, dla dalszych herbu Drya lub Szczerbiec, w braku tych, dla potomków linii żeńskiej rodu Czyżewskich herbu Korab—na przedłożenie senjora zapisu—p. Ignacego Konezykowskiego, urzędnika ministerjum skarbu, zamieszkałego w Petersburgu.

— Andrzeja Ubysza, kanonika plockiego, trzy stypendja po rs. 47 dla uczniów z rodu Ubyszów herbu Cholewa, w braku tych, dla synów ubogiej szlachty tegoż herbu. Oprócz stypendjum, z zapisu Andrzeja Ubysza wakować będzie z dniem 1-ym stycznia roku 1885-go posag dla panny Ubyszówny herbu Cholewa, równający się sześciomiesięcznemu stypendjum.

— Mikołaja Krosnowskiego, arcybiskupa lwowskiego, stypendjum w ilości rs. 89, dla ubogich najbliższych krewnych domu zapisodawcy.

— Konstancji Skrzyńskiej, łowczanki wieluńskiej, stypendjum w ilości rs. 95, dla uczniów z rodu Góslawskich i Doruchowskich, krewnych zapisodawczyni.

— Księdza Djonizego Drożdżeńskiego, trzy stypendja po rs. 106, dla uczniów szkół rządowych w Piotrkowie, krewnych zapisodawcy linii męskiej. Pierwszeństwo mają krewni brata zapisodawcy, Jana Drożdżeńskiego, następnie siostry, Marjanny Drużyńskiej vel Drożdżeńskiej, urodzonej Drożdżeńskiej. W braku tych, dla kandydatów, urodzonych we wsiach Bliżyce, Staromieście, Podlasie, Lelowie, Lgota, Gawronna, Gorków, a następnie z całej parafji lełowskiej i staromiejskiej—na przedłożenie senjora zapisu—p. Józefa Drożdżeńskiego, zamieszkałego w m. Piotrkowie.

— Judyty Jakubowiczowej, ob. Warszawy, trzy stypendja, z tych dwa po rs. 125 i jedno rs. 85, dla ubogich krewnych zapisodawczyni, poci obajga, bez różnicy wyznania, urodzonych w Królestwie Polskiem.

— Józefa Chrościeckiego, ob. dwa stypendja po rs. 78, dla uczniów gimnazjum w Siedlcach, krewnych zapisodawcy. Pierwszeństwo dla Chrościeckich herbu Leliwa.

— Macieja Wierzejskiego, urzędnika, stypendjum w ilości rs. 100, dla uczniów z rodu zapisodawcy, w braku tych, dla noszących nazwisko Wierzejskich.

— Karola Kobylńskiego, ob., stypendjum w ilości rs. 212, dla ubogiego ucznia Kobylńskiego z przydomkiem Książko, w braku takiego, dla Kobylńskiego z przydomkiem Czyż.

— Michała Murzynowskiego, ob., dwa stypendja po rs. 222, dla potomków poci męskiej Bernarda i Bolesława braci Murzynowskich, synów Jana-Nepomucena Murzynowskiego, męskiej, a następnie linii żeńskiej.

— Księdza Baltazara Korycińskiego, stypendjum w ilości rs. 196, dla ucznia gimnazjum w Siedlcach lub Białym, rzymsko-katolickiego wyznania, krewnego testatora, przedewszystkiem dla potomka poci męskiej brata testatora Macieja i Marjanny małżonków Korycińskich, w braku tych, dla imiennika, Korycińskiego.

— Cyprjana Nieniewskiego, urzędnika, dwa stypendja po rs. 120, dla wzorowych uczniów, potomków linii ojca testatora, Jakóba Nieniewskiego, następnie dla potomków obu linii, męskiej i żeńskiej dziada testatora, Andrzeja Nieniewskiego—na przedłożenie senjora zapisu—p. Cyprjana Nieniewskiego, zamieszkałego we wsi Sadzice, stacja Sieradz, gub. kaliskiej.

— Franciszka-Antoniego Takiela, ob., dwa stypendja po rs. 222, dla niezamożnych uczniów szkół rządowych warszawskich, Takielów herbu Korczak.

— Józefaty Tokarskiej, ob., stypendjum w ilości rs. 750, dla uczniów krewnych testatorki, w następującym porządku: a) linii zstępnej i bocznych ojca testatorki, Grzegorza Wyrzykowskiego, b) linii zstępnej i bocznych matki testatorki, Agnieszki Wyrzykowskiej z domu Modzelewskiej i c) potomków dwóch siostr męża testatorki, Franciszki, żony Egidjusza Borzuchowskiego i Barbary, żony Franciszka Zdziarskiego, z domu Tokarskich.

— Jana Rozmowskiego, urzędnika, stypendjum w ilości rs. 85, dla ucznia gimnazjum w Warszawie, krewnego testatora.

— Michała Zadarnowskiego, senatora, stypendjum w ilości rs. 300, dla niezamożnego i wzorowego ucznia Zadarnowskiego, krewnego zapisodawcy, w braku takiego, dla noszącego nazwisko Zadarnowskiego.

— Jana Ordęgi, ob., stypendjum w ilości rs. 100 dla wzorowego ucznia wyższego zakładu naukowego, Ordęgi, krewnego zapisodawcy, następniedla krewnych innego nazwiska i w braku tych, dla urodzonego w okregu żelechowskim, powiatu garwolińskiego—na

przedłożenie senjora zapisu—p. Władysława Ordęgi, zamieszkałego we wsi Dučki, stacja Sebelew, gub. siedleckiej.

— Jakóba Indwika Flatau, bankiera, styp. w ilości rs. 100, dla krewnego Flatau'a i jego żony, Rozalji z Bernstejnów, ubogiego i wzorowego ucznia bez różnicy wyznania, urodzonego w Królestwie Polskiem.

— Jana Kamińskiego, sędziego, styp. w ilości rs. 150 dla Kamińskiego, krewnego zapisodawcy.

— Józefa Siemiątkowskiego, z Biskupic ob., styp. w ilości rs. 150, dla ucznia gimnazjum w Kaliszu, krewnego testatora, przedewszystkiem Siemiątkowskiego, a następnie Mikorskiego. W braku tych, dla syna szlachcica dziedzicznego gub. kaliskiej, rzymsko-katolickiego wyznania, z pierwszeństwem dla posiadającego herb Jastrzębiec.

— Imienia Zawidzkich, styp. w ilości rs. 225, dla krewnych Gustawa Zawidzkiego, w braku tych, dla krewnych Romana i Bronisławy z domu Zawidzkiej małżonków Góreckich—na przedłożenie senjorki zapisu—p. Anieli Zawidzkiej, zamieszkałej w Warszawie, przy ulicy Marszałkowskiej w domu pod nrem 47.

— Narcyza Wisniewskiego, sędziego, stypendjum w ilości rs. 180, dla krewnego zapisodawcy, urodzonego w Królestwie Polskiem, wyznania rzymsko-katolickiego, bez różnicy stanu, pilnego i wzorowej konduity.

— Felicji Fontana, ob. m. Warszawy, styp. w ilości rs. 75, dla ubogiej uczennicy szkół rządowych w Warszawie, wyznania rzymsko-katolickiego, sieroty, przedewszystkiem po nauczycielu szkół rządowych lub urzędniku kancelarji Okregu naukowego warszawskiego.

— Władysława Gniazdowskiego, ob., styp. w ilości rs. 124, dla krewnego zapisodawcy, przedewszystkiem Gniazdowskiego.

— Józefa Zakrzewskiego, ob., dwa styp. po rs. 62, dla Zakrzewskich, szlachty herbu Wyssogota.

— Kazimierza Józefa Skibińskiego, mecenas, styp. w ilości rs. 180, dla krewnych zapisodawcy, potomków poci męskiej Michała Skibińskiego i następnie Franciszka i Magdaleny z domu Skibińskiego małżonków Koziorowskich.

— Wawrzyńca Surowieckiego, ob., dwa styp. po rs. 104, dla potomków linii męskiej testatora i braci testatora, Andrzeja i Wojciecha Surowieckich, następnie dla potomków linii żeńskiej i innych bliższych krewnych testatora i wreszcie dla potomków Bartłomieja Kossakowskiego—uczniów średnich zakładów naukowych rządowych.

Uwaga 1. Korzystającym ze stypendjów, nie krewnym lub nie noszącym nazwiska zapisodawców, pozostawiają się nadal stypendja jedynie w braku kandydatów, mających z tytułu swego pokrewieństwa lub tożsamości nazwiska bliższe do tego prawo.

Uwaga 2. Kandydaci, posiadający prawo i pragnący ubiegać się o powyższe stypendja, oprócz tych, którzy już zanieśli podania, winni zgłosić się co do stypendjów z zapisów: Karnkowskiego, Czyżewskiego, Drożdżeńskiego, Nieniewskiego, Ordęgi i Zawidzkich do powyżej wskazanych senjorów tychże zapisów, zaś co do pozostałych innych zapisów, interesowani winni uczynić podania z załączeniem dowodów, do jw. kuratora Okregu naukowego warszawskiego w terminie najpóźniej 1 (13-go) grudnia r. b.

NEKROLOGJA

† Doroczne nabożeństwo żałobne za zmarłych członków zgromadzenia drukarzy warszawskich, odbędzie się w niedzielę, to jest dnia 9-go listopada, o godzinie 10-jej zrana w kościele św. Józefa Oblubieńca N. Marii Panny (po-karmielickim) na Krakowskim-Przedmieściu. —1317—

† W sobotę, to jest dnia 8-go listopada r. b., w kościele św. Józefa Oblubieńca N. M. Panny (po-karmielickim) na Krakowskim-Przedmieściu, o godzinie 10-jej zrana odprawione będzie żałobne nabożeństwo za duszę ś. p. Cecylii z Wołkowiczów Jędrzejkiej, na które w smutku pogrążona rodzina zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych. —3560—

TELEGRAMY

KURJERA WARSZAWSKIEGO.

Berlin 6-go listopada.

Ponieważ spodziewany wyjazd kolonistów niemieckich do Afryki musiał być na pewien czas jeszcze wstrzymanym, w kołach handlowych podniesiono myśl skolonizowania Syrii i Palestyny (o ile nam wiadomo, istnieją tam od r. 1868 cztery kolonie niemieckie w Haifa, Jaffa, Sarona i Rephaim, liczące przeszło tysiąc osadników. Są to wzorowe gminy rolniczo-rękodzielnicze, prowadzące handel miodem i winem. Państwo niemieckie przeznacza od lat czterech na subwencję dla szkół w rzeczonych kolonjach sumę 3,750 marek. Kolonie są ożywczemi ogniskami dla leniwej, zdzieciniałej i niechlujnej ludności miejscowej; przyp. red.)

